

праці мають особи зі зниженими комунікативними якостями, тому потрібна зміна самої атмосфери студентського середовища, його можливостей, поглядів, прагнень. Потрібний пошук разом зі студентами та введення нових технологій навчання, деуніфікація, індивідуалізація навчання, інформатизація та опора на самостійну роботу, екологізація вищої освіти, пристосування у своєму розвитку до гармонії природи.

Одним з сучасних напрямків розвитку екології є соціологія, яка вивчає закономірності взаємодії суспільства та природи і розробляє наукові принципи гармонізації цієї взаємодії.

Щодо проблеми кадрового менеджменту. Проводиться щорічна атестація викладачів. Серед регулюючих мотивів діяльності найважливіший - прагнення привернути доброзичливу увагу до себе з боку колег і керівників, а особливо - зберегти довіру і престиж у їх очах. Другий за вагою регулюючий мотив пов'язаний із стимулюючим ефектом творчої атмосфери у педагогічному колективі.

Щодо проблеми управління. Відсутність чіткої структурної функції органів управління та їх підрозділів має наслідком невідповідність складу органів управління їх структурі, що і є найважливішою причиною недостатньої ефективності функціонування.

Майбутнє знань - за великим потоком інформації. Сучасний спеціаліст зобов'язаний професійно володіти всіма видами передачі інформації: усною, друкованою, електронною, образотворчою. Тому в університеті впроваджується три мови: національна, міжнародна та комп'ютерна. Тільки всі вони разом сприяють розширенню комунікаційних можливостей кожної людини.

Університетом також впроваджується концепція навчання самоосвіти, розуміння відносності власного знання у культурно-історичному процесі, проблемність, динамічність та соціологічність, тобто принципові моменти сучасної освіти.

Кожен університет мусить мати своє особисте обличчя, стиль, характерну рису свого регіону. Мріємо щодо вільного творчого колективу особистостей. Щодо функцій, то функція була, і буде одна - готувати висококваліфікованих професіоналів, чиї дипломи і знання визнавалися б в усьому світі.

Драгомиров В.В.,
канд. техн. наук,
проректор з навчальної роботи МФ НаУКМА

ХТО ТАКІ МОГИЛЯНЦІ ТА ЧОГО ВОНИ ХОЧУТЬ?

Деякі педагогічні роздуми

Освіта є відбитком будь-якого суспільства. Хвороби останнього генетично переходять на освіту. Внутрішня впевненість, що Україна одужає, застосовуючи терапевтичні засоби лікування (без хірургії), хоча і гріє, але не знімає занепокоєння, тим більше, що приводів для хвилювань достатньо.

Необхідно відзначити, що держава зараз не в змозі "прогодувати" повністю всю освіту. В цій ситуації особливу роль повинні відігравати

національні університети та їхні філії. Вони повинні бути елітними, але не на "вході", а на "виході", тобто треба готувати фахівців за міжнародними стандартами. Ці університети повинні готувати інтелектуальну еліту ХХІ сторіччя.

Для розв'язання цього складного завдання необхідно ретельно переглянути весь шлях, починаючи з "входу".

Ми, як і в кожному університеті, бажаємо мати великий конкурс і відібрати серед абітурієнтів найкращих. Без великого сумніву, цьому сприяє сама система проведення вступних іспитів у НаУКМА, яка не має аналогів в Україні. Але тут хотілося б звернути увагу на таку проблему.

В цьому році ми очікуємо великий конкурс, абітурієнтська "географія" суттєво розшириться. Але вже зараз можна передбачити, що більш успішно подолають вступні іспити випускники міських ліцеїв та гімназій. За порогом залишиться сільська молодь, а через рік вона і намагатися не буде вступати до нас. А вони ж не винні в тому, що народилися в селі і не отримали достатню освіту. В цьому суть проблеми, на яку автор звертав увагу вище. Як її розв'язати? На наш погляд, один з можливих варіантів вирішення цього питання - так званий "нульовий" курс, роль якого може відігравати наш власний колегіум.

Для підготовки інтелектуальної еліти необхідні "елітні" викладачі. При цьому недостатньо, щоб вони були фахівцями високого рівня у своїй галузі і мали необхідні наукові ступені та звання. Нам необхідні викладачі - педагоги, які спроможні володіти аудиторією, відчувати її. Що це означає? Перш за все це щира, яка виключає навіть найменший відтінок фальші, зацікавленість, захопленість викладача тією темою, яку він розвиває. Нехай він пояснює проблеми своєї науки багато років, але кожного разу це повинно бути пояснення - відвертість. Студенти реагують на жагу, темп і щире натхнення, щоб бути захопленими розповіддю викладача. Шлях до їх розуму лежить через почуття.

Лекція - театр одного актора. А володіти акторською майстерністю викладачеві треба досконало. І жести, і пластика, і пауза, інтонація і сила голосу, і миттєвість реакції, і імпровізація, і почуття гумору - це все має значення для підтримки зацікавленості студентів з першої до останньої хвилини лекції.

В наших аудиторіях немає місця для тягомотних повчань, не кажучи вже про нетактовність. Немає місця у нас і викладачам, які виконують роль контролюючого комп'ютера, що лише фіксує факт незнання якогось питання. Це не викладацьке мистецтво - знайти якісь недоліки у студента. Викладацьке мистецтво - навчати студента. Можливо, викладачам треба давати клятву, подібну до клятви Гіпократата, де одним з головних постулатів повинен бути: "Не нашкодити! Не відбити потяг до навчання!"

А тепер декілька думок стосовно процесу підготовки фахівця в стінах університету. Видатний вчений-кораблебудівник академік Олексій Миколайович Крилов, говорячи мовою оригіналу, стверджував: "Не учите много, не учите мало, а учите средственно".

На викладачах багатьох вищих навчальних закладів лежить тягарем обов'язок підготувати завершеного фахівця. А чи можливо це взагалі? На наш погляд, ні! Ніякий університет не може дати завершеної освіти - ні Кембридж, ні МФ НаУКМА. Ми повинні давати фундаментальні знання, головні принципи, навички вживання отриманої освіти до практичних справ.

Тоді робота для нашого студента - майбутнього фахівця - буде школою всього його життя, він не впаде в рутину, а з кожним роком вдосконалюватиметься.

Таким чином, одна з головних наших цілей - навчити студента вчитися, постійно вдосконалюючись і самим.

Бандура В.М.,
доктор техн. наук, проректор з
навчально-виховної роботи МФ НаУКМА

ПЕТРО МОГИЛА - ПАТРІОТ УКРАЇНИ

За багатьма загальними визначеннями патріотизм - це одне із найбільш глибоких почуттів, закріплених віками і тисячоліттями відособлених вітчизн. А простіше - це любов до своєї вітчизни, до своїх традицій, до своєї культури. Природно, що той патріот, хто шанує традиції, культуру батьківщини, а, мабуть, ще більший патріот той, хто започатковує нові традиції, дбає про подальший розвиток культури, піклується про незалежність своєї вітчизни, про долю та волю свого народу.

Історичне існування українського народу - це феномен, це те, що суперечить "здоровому глуздові" великодержавного гнобителя і є винятком із суворого закону насильства: українці повинні були зникнути, принаймні, вісім віків у них волю віднімали, а три століття тому вони втратили її для декого остаточно. Але доля розпорядилася інакше - українці залишились. З козацьких часів у горнілі боротьби за гідне національне життя викристалізуються чи не найважливіші поняття української ментальності - Воля і Доля.

Патріотизм і національна самосвідомість - це поєднані поняття. Національна самосвідомість будь-якого народу витікає з традицій мистецтва, моралі, забобонів, релігії, а далі русло розширюється до політико-державної самосвідомості. Національна самосвідомість українців поставала у формах відмінностей власної мови, звичаїв, традицій, права, релігії, території від "їхньої", "чужої" мови, права, релігії, території тощо.

Однією з причин занепаду національної культури після XV ст. була відсутність в Україні національної школи. Зрадило і духовенство, для якого інтереси стану були вищі за інтереси нації.

Глибоке розуміння інтересів українського народу та велику любов до нього проявив Петро Могила в своїй енергійній діяльності зі створення першого вищого навчального закладу в Східній Європі, Києво-Могилянської Академії, з реформування православної церкви. Все це робилося напередодні Визвольної війни. Як стверджують деякі дослідники, саме П.Могила благословив Хмельницького на визвольну війну та навіть погрожував анафемою тим, хто відмовиться стати під його прапори.

Довгий час Києво-Могилянська Академія була провідним ідеологічним центром, який протистояв католицькому наступові на українську культуру. Найбільш дійовим засобом у боротьбі з колонізацією була введена в Академії рідна мова - мова українців, які відстоювали свою національну незалежність.